

Bijlage 4.1: Inventarisatie stakeholders

In november 2021 is bij de niet-publieke stakeholders geïnterviewd hoe zij hun eigen bijdrage aan het vervolg zien en wat zij daarbij van anderen verwachten. Deze inventarisatie is een belangrijke bouwsteen bij de verdere uitwerking van de bestuursopdrachten waarbij dit ook verder wordt uitgewerkt voor publieke stakeholders.

- Zon op dak, restgronden en land
- Grootschalige opwek (energieclusters met wind en/of zon)
- Planning netcapaciteit en warmte
- Overige punten

Zon op dak, restgronden en land

	Lokaal	Regionaal
Ondernemers	<ul style="list-style-type: none"> • Investeren en uitvoeren projecten • Speciale aandacht voor zon op bedrijventerreinen (ook isoleren) • Bijeenbrengen ondernemers 	<ul style="list-style-type: none"> • Campagne voeren voor kansen zon op bedrijvendaken / best practices (bv versnellingssteam) • Oplossen knelpunten, met name belemmeringen business cases • Leveren expertise en link naar financiering (o.a. via expertisecentrum) • Werven van lokale bedrijven voor uitvoering • Adviseren voor noodzakelijke opleidingen / stage plaatsen • Bijsturen bij achterblijven van lokale ontwikkelingen
Energie-coöperaties	<ul style="list-style-type: none"> • Investeren en uitvoeren projecten; ook restgronden samen met RWS / ProRail /Defensie • Zorgdragen lokale participatie • Speciaal zon op land 	<ul style="list-style-type: none"> • Campagne voeren voor lokale participatie bij grotere projecten (ook restgronden) • Betrekken van speciale deskundigen voor uitvoeren projecten (o.a. Energie Samen FV of prov. Utrecht) voor coöperaties • Bewaken eisen natuur inclusief biodiversiteit en landschappelijke inpassing • Stimuleren van opzetten lokale coöperaties en coachen van nieuwe organisaties • Meedenken over financiering voor minder draagkrachtigen om te participeren
Boeren	<ul style="list-style-type: none"> • Faciliteren van zon op land gebruik • Zon op boerendaken realiseren • Innovaties dubbelgebruik mogelijk maken • Alternatief inbrengen , bv verticale panelen 	<ul style="list-style-type: none"> • Campagne voeren voor zon op boeren daken • Samenbrengen van boeren in lokale gemeenschappen • Randvoorwaarden voor landschappelijke inpassing zonneweiden / contracten • Stimuleren innovaties voor dubbel gebruik van agrarisch land / innovaties • Oplossen van knelpunten o.a. aansluitkosten • Actief ondersteunen zoeken opties voor zon op restgronden
Netbeheerders	<ul style="list-style-type: none"> • Betrokken zijn bij uitwerking projecten, mede ten behoeve van tijdig aansluiten • Uitbreiden van netcapaciteit • Inzicht bieden van mogelijkheden voor aansluitingen 	<ul style="list-style-type: none"> • Integraal programmeren elektriciteit infrastructuur obv vraag en aanbod op Kt en LT (incl. overigegebruikers) • Aandragen van politieke keuzes voor prioritering net • Afspraken maken over vergunningen / uitvoering van capaciteitsuitbreidingen • Adviseren over plaatsen voor kansen van duurzame opwekmogelijkheden • Beschikbaar stellen van stageplaatsen voor leerlingen
Woningbouwcorporaties	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeren zon op dak bij woningbouwcorporaties • Eventueel meedenken financiering voor minder draagkrachtigen 	<ul style="list-style-type: none"> • Stimuleren van woningbouwcorporaties om zon op dak mogelijk te maken • Kennis delen via o.a. expertisecentrum
NMF	<ul style="list-style-type: none"> • Initiëren en aanjagen projecten zon op dak, expertise koppelen aan initiatiefnemers • Zon op dak meenemen in verduurzamingsprocessen als onderdeel van integrale ontwikkeling. • Initiatiefnemers ondersteunen bij business case • Agrarisch zon op dak: ondersteunen met landbouwcoaches 	<ul style="list-style-type: none"> • Stimuleren projecten zon op dak, onder meer vanuit programma Zon op dak (NMU) en sturen op versnelling. • Ondersteunen energiecoöperaties met het realiseren van projecten zon op dak oa vanuit servicepunt energie lokaal • Aanjagen maatschappelijk vastgoed met projecten zon op dak. • Beleidsbeïnvloeding: regelgeving: alle nieuwbouw met zon op dak. Zorg voor goede draagconstructies. • Integratie met groene daken: hogere opbrengst panelen door zowel groene daken als zon op dak. • Stimuleren bewonersparticipatie bij projecten 50% lokaal eigendom
Recron	Zonne-energie op daken en solar carports	Bijeenbrengen van recreatieondernemers voor stimuleren opwek + kennis delen
Overheden (Wat wordt verwacht?)	<ul style="list-style-type: none"> • Voor financieren van projecten • Omgevingsbeleid inclusief participatie 	<ul style="list-style-type: none"> • Onrendabele top regelen / knelpunten zoals verzekeringen zon op dak • Kwaliteitsfonds met heldere criteria • Duidelijke werkrelaties tussen overheden en andere partijen (voorkomt gedoe) • Eisen zon op dak nieuwbouw bedrijven ? • Commitments nakomen over minimaliseren zon op landbouwgrond en waar mogelijk minder zon op landbouwgrond (bv vanwege duurzame inzet / zelfvoorzienigheid boeren) • Netcongestie aanpakken samen met Rijk en provincies

Grootschalige opwek (energieclusters met wind en/of zon)

	Lokaal	Regionaal
Ondernemers	<ul style="list-style-type: none"> • Investeren en uitvoeren projecten • Bijeenbrengen van ondernemers 	<ul style="list-style-type: none"> • Oplossen knelpunten, met name belemmeringen business cases • Leveren expertise + link financiering (o.a. via expertisecentrum) • Werven van lokale bedrijven voor uitvoering • Adviseren voor noodzakelijke opleidingen • Bijsturen bij achterblijven van lokale ontwikkelingen
Energie-coöperaties	<ul style="list-style-type: none"> • Investeren en uitvoeren projecten • Zorgdragen voor minimaal 50% lokale participatie • Zorgdragen voor draagvlak bij bevolking 	<ul style="list-style-type: none"> • Campagne voeren voor lokale participatie bij groter projecten (ook restgronden) • Betrekken van speciale deskundigen voor uitvoeren projecten (o.a. Energie samen FV en prov. Utrecht) voor coöperaties • Bewaken eisen natuur inclusief biodiversiteit en landschappelijke inpassing • Stimuleren van opzetten lokale coöperaties en coachen • Meedenken over financiering van minder draagkrachtigen om te participeren
Boeren	<ul style="list-style-type: none"> • Faciliteren van landgebruik en neerzetten HUBs • Boerengemeenschappen erbij betrekken voor zon op dak 	<ul style="list-style-type: none"> • Informeren van boeren over wind op land • Samenbrengen van boeren in lokale gemeenschappen • Randvoorwaarden voor landschappelijke inpassing • Oplossen van knelpunten o.a. aansluitkosten
Netbeheerders	<ul style="list-style-type: none"> • Betrokken zijn bij uitwerking projecten, mede ten behoeve van tijdig aansluiten • Uitbreiden van netcapaciteit 	<ul style="list-style-type: none"> • Integraal programmeren van elektriciteit infrastructuur o.b.v. vraag en aanbod op korte en lange termijn (inclusief overige e gebruikers) • Aandragen van politieke keuzes voor prioritering net • Aandragen van innovatieve en / of creatieve oplossingen • Afspraken maken over vergunningen / uitvoering van capaciteitsuitbreidingen • Adviseren over plaatsen voor kansen van duurzame opwekmogelijkheden • Beschikbaar stellen van stageplaatsen voor leerlingen
Woningbouwcorporaties	<ul style="list-style-type: none"> • Eventueel meedenken financiering voor minder draagkrachtigen • Aandragen bewoners voor omgevingsraad 	<ul style="list-style-type: none"> • Informeren bewoners over participatiemogelijkheden
NMF		<ul style="list-style-type: none"> • Integratie grootschalige energieprojecten in gebiedsprocessen. • Meedenken over landschappelijke inpassing en biodiversiteit, voorbeelden aandragen en concrete projecten (zoals energietuin Mastwijk) • Inzetten op 50% participatie en lokaal eigendom (vanuit de participatiecoalitie) • Aanjagen grootschalig zon en wind, focus op snelheid transitie • Toets projecten op goede inpasbaarheid, biodiversiteit en participatie.
Recron	Investeren en uitvoeren projecten	Bijeenbrengen van recreatieondernemers t.b.v. werven ondernemers voor zon bij clusters
Overheden (Wat wordt verwacht?)	<ul style="list-style-type: none"> • Voor financieren van projecten • Omgevingsbeleid inclusief participatie • Eenvoudige aanbestedingen / met basis onderzoeken gedaan (vgl. wind op zee) 	<ul style="list-style-type: none"> • Onrendabele top – lobby naar Den Haag • Kwaliteitsfonds – lobby naar Den Haag • Duidelijke werkrelaties tussen overheden en andere partijen (voorkomt gedoe)

Planning netcapaciteit en warmte

	Lokaal	Regionaal
Ondernemers	<ul style="list-style-type: none"> Aanleveren plannen voor opwek, opslag speciaal voor grotere projecten. Meedenken over warmtetransitie lokaal; isoleren en wijzigen opwek en opslag opties + timing Uitvoeren grotere opslag projecten Uitvoeren van projecten voor duurzame bronnen (geothermie/restwarmte) Bijeenbrengen ondernemers 	<ul style="list-style-type: none"> Informeren ondernemers over warmte transitie en noodzaak doorgeven planning informatie Campagne voeren voor isoleren en duurzame opwek mogelijkheden i.p.v. gas ? Oplossen knelpunten, met name belemmeringen business cases Leveren expertise (o.a. via expertisecentrum) Werven van lokale bedrijven voor uitvoering Adviseren voor noodzakelijke opleidingen
Energie-coöperaties	<ul style="list-style-type: none"> Realiseren van opslag, speciaal bij grotere projecten. Zorgdragen lokale participatie warmtebedrijven of zelf deelnemen Begeleiden burgers bij eigen warmtetransitie Bijdrage leveren aan warmtetransitie namens bewoners 	<ul style="list-style-type: none"> Campagne voeren voor lokale participatie bij grotere warmte projecten Betrekken van speciale deskundigen voor uitvoeren projecten (o.a. energie samen FV Utrecht) voor coöperaties Stimuleren van opzetten lokale warmte coöperaties en coachen Meedenken over financiering van minder draagkrachtigen om te participeren
Boeren	<ul style="list-style-type: none"> Aanleveren plannen voor opwek, speciaal voor grotere projecten. Zorgdragen van warme transitie eigen boerderijen 	<ul style="list-style-type: none"> Informeren achterban over warmtetransitie Betrekken van speciale deskundigen voor verduurzamen
Netbeheerders	<ul style="list-style-type: none"> Betrokken zijn bij uitwerking projecten, mede ten behoeve van tijdig aansluiten Uitbreiden van netcapaciteit Inzicht bieden van mogelijkheden voor aansluitingen Optimaliseren van warmtetransitie o.b.v. vervangingsprogramma's, nieuwe investeringen 	<ul style="list-style-type: none"> Integraal programmeren van elektriciteit infrastructuur o.b.v. vraag en aanbod op korte en lange termijn (inclusief overige gebruikers) Actief vormgeven van warmtetransitie plannen in regio FV. Aandragen van politieke keuzes voor prioritering net Afspraken maken over vergunningen / uitvoering van capaciteitsuitbreidingen Beschikbaar stellen van stageplaatsen voor leerlingen
Woningbouwcorporaties	<ul style="list-style-type: none"> Aanleveren plannen voor opwek, speciaal voor grotere projecten. Optimaliseren van warmtetransitie o.b.v. vervangingsprogramma's, nieuwe investeringen Impuls geven aan isoleren in de bebouwde omgeving Bijdragen aan draagvlak Eventueel participeren in warmtebedrijven 	<ul style="list-style-type: none"> Informeren achterban over warmtetransitie Actief vormgeven van warmtetransitie plannen in regio FV. Betrekken van speciale deskundigen voor warmtetransitie Kennis delen via o.a. expertisecentrum Knelpunten en oplossingen voor financiering aandragen Aandragen van innovatieve en creatieve oplossingen (wijkaccu's)
NMF	<ul style="list-style-type: none"> Aanjagen en initiëren warmteprojecten met lokale initiatiefnemers Draagvlak creëren en kennisoverdracht Initiatieven ondersteunen vanuit ons servicepunt energie lokaal Beleidsbeïnvloeding: knelpunten inzichtelijk maken en agenderen. 	<ul style="list-style-type: none"> Aanjagen participatie / 50% lokaal eigendom Kennisoverdracht en draagvlak Knelpunten inventariseren en zichtbaar maken netcongestie - lobby
Recron	Meedenken over transitie (buitengebied); isoleren, opwek + opslag	Bijeenbrengen van recreatieondernemers
Overheden (Wat wordt verwacht?)	<ul style="list-style-type: none"> Aanleveren vraag / aanbod / opslag energie Snel verstrekken vergunningen voor infrastructuur Ondersteunen van duurzame warmte initiatieven Hoogwaardige ondersteuning bij warmtetransitie plannen + regie voeren 	<ul style="list-style-type: none"> Integreren van warmte transitie plannen en regionale structuurvisie warmte Integreren met andere strategische thema's regio Prioriteren van infrastructuur bij knelpunten Indien van toepassing – regionaal uniform beleid Lobby naar Den Haag over goede randvoorwaarden Energie loketten voor ondernemers, boeren e.a. doelgroep gericht

Overige punten die niet-publieke stakeholders relevant vinden om de uitvoering mogelijk te maken

Overheden, marktpartijen en maatschappelijke organisaties geven samen de energietransitie vorm.

Governance:

- Vasthouden aan SHO aanpak; geen alleingang van bestuurders
- Laat netbeheerders en ondernemers meesturen in uitvoering RES
- Laat netbeheerders en woningbouwcorporaties meesturen in uitvoering warmtetransitie
- Overweeg om andere ondernemers – industrie en logistiek – erbij te betrekken; groot verbruikers energie

Financiering

- Honorering voor niet publieke deelnemers aan bestuurlijke overleggen
- Financiering; regionale optimalisatie i.p.v. iedere gemeente voor zich
- Kwaliteitsfonds ?
- Voldoende capaciteit en kwaliteit bemensing gemeenten
- Duidelijkheid verstrekken over financieringsregelingen en in voorlichting gebied processen door overheid

Cultuur

- Graag efficiëntie in uitvoering, voor o.a. ondernemers en boeren in tijd schaars (cultuur issue)
- slagvaardige overheidscultuur.. voorkom overheid feestje

Overige punten

- Graag indien mogelijk regionaal uniform beleid tenzij goede redenen om af te wijken